

O NOUĂ STAȚIUNE CU *RUSCUS ACULEATUS* L. ÎN FLORA JUDEȚULUI GORJ

Pantelimon Ularu^a, Dan-Marian Gurean^{a,*}

^aDepartamentul de Silvicultură, Facultatea de Silvicultură și exploatarea forestiere, Universitatea Transilvania din Brașov, Șirul Beethoven 1, 500123, Brașov, România, dangurean@unitbv.ro (D.M.G.)

REPERE

• Ghimpele pădureț (*Ruscus aculeatus* L.) este o specie mezoxerofită – mezofită, termofilă – subtermofilă, cu prezență sporadică prin păduri, rariști de pădure, tufărișuri, ocrotită ca monument al naturii și încadrată uneori în categoria de periclitate a speciilor rare (R), alteleori chiar a celor periclitate (E), aflate în pericol de extincție, fiind inclusă și în Anexa V a Directivei Habitare.

REZUMAT GRAFIC

INFORMAȚII ARTICOL

Istoricul articolului:
Manuscris primit la: 11 decembrie 2023
Primit în forma revizuită: 12 decembrie 2023
Acceptat: 12 decembrie 2023
Număr de pagini: 10 pagini.

Tipul articolului:
Comunicare

Editor: Stelian Alexandru Borz

Cuvinte cheie:

Ruscus aculeatus

Specie protejată

Flora județului Gorj

REZUMAT

În lucrare se prezintă o stațiune nouă de *Ruscus aculeatus* L., plantă protejată în Flora României, identificată pe teritoriul județului Gorj, pe Dealurile Rasovei-Stroieștilor, mai exact pe Dealul „La Fântână”, deasupra Văii Deacului. Este de asemenea descris mediul cenotic în care ghimpele pădureț vegetează, și anume păduri de gârniță și cer, fitocenoză ale as. *Quercetum frainetto-cerris* Rudski 1949 (syn. *Quercetum frainetto-cerris* Georg. 1945). Acestea au fost analizate sub raportul compoziției floristice, spectrului formelor biologice și al elementelor floristice, dar și din perspectiva valorilor indicilor ecologici - lumină (L), temperatură (T), umiditate (U) și reacția solului (R).

* Autor corespondent. Tel.: +40-740-080-430.
Adresa de e-mail: dangurean@unitbv.ro

1. INTRODUCERE

Pe teritoriul țării noastre, ghimpele pădureț (*Ruscus aculeatus* L.) este o specie cu prezență sporadică, din zona de silvostepă până în etajul fagului, prin păduri, rariști de pădure, tufărișuri, xeromezofită-mezofită, termofilă-subtermofilă, ocrotită ca monument al naturii [1]. În „Lista roșie a plantelor vasculare dispărute, periclitare, vulnerabile și rare din Flora României” [2] este încadrată ca periclitată (E - „Endangered”), specie în pericol de extincție, în timp ce în „Lista roșie a plantelor superioare din România” elaborată de colectivul de la Institutul de Biologie București [3] este considerată doar specie rară, inclusă în Anexa V a Directivei Habitare - „Specii animale și vegetale de interes comunitar a căror recoltare din natură și exploatare sunt susceptibile de a face obiectul unor măsuri de gestiune”. Cvercetele subtermofile-termofile, în perimetrul cărora vegetează *Ruscus aculeatus* L., ocupă un loc important în fondul forestier și îndeosebi în Oltenia. Aceste păduri se desfășurau începând cu cele constituite în trecut de stejarul brumăriu (*Quercus pedunculiflora* C. Koch), continuate spre nord de formațiunile de stejar pufos (*Q. pubescens* Willd.), cer (*Q. cerris* L.), gârniță (*Q. frainetto* Ten.), stejar (*Q. robur* L.) și goruni (*Q. petraea* (Matt.) Liebl., *Q. polycarpa* Schur, *Q. dalechampii* Ten.). În decursul timpului, cercetările floristice și fitocenologice au extins prezența acestor unități de vegetație subtermofilă-termofilă până la poalele sudice ale Munților Mehedinți, Vâlcan și, în mai mică măsură, Parâng [4-9]. O sinteză detaliată privind distribuția lor în Podișul Getic dar și compoziția floristică a comunităților edificate de stejar și gârniță, gârniță și gorun transilvănean sau gârniță și cer - *Quercetum frainetto-cerris* Rudski 1949 (*Quercetum frainetto-cerris* Georg. 1945) [10], a fost realizată de Gheorghe Popescu [8], iar analiza hărții prezentate evidențiază extinderea izolată a fitocenozelor acestei ultime asociații și spre nordul Podișului Getic, fapt constatat de altfel și în bazinul Amaradiei [5] și chiar al Oltețului. Cercetările noastre [9] în Subcarpații Gorjului, localizați între Motru și Gilort, au relevat faptul că cerul și gârnița se extind spre nord, coabitând cu stejarul și gorunii până spre Tismana, Runcu, Dobrița, Frățești etc. Subcarpații Gorjului pot fi compartimentați într-o zonă sudică, poziționată la nord de Podișul Getic, respectiv Depresiunea Tg. Jiu, o zonă centrală constituită din Dealurile Teleștilor, Brădicenilor, Rasovei, Târgului ș.a. și una nordică extinzându-se la poalele Munților Vâlcan, de la Tismana, Peștișani, Lelești, Bumbști Jiu etc. Aceste păduri sunt localizate în zone deluroase cu altitudini de până la 350 m, întreaga parte nordică a Subcarpaților Gorjului fiind protejată de culmea Vâlcanului de curenții reci ce își au originea în Munții Retezat. Dovada acestei protecții este evidențiată și de prezența la Tismana a castanului comestibil (*Castanea sativa* Miller) și alunului turcesc (*Corylus colurna* L.) [7, 11]. Tot de la Tismana Al. Beldie (1977) citează prezența stejarului pufos iar, din bazinul superior al Motrului, C. Maloș (1968) menționează numeroase specii subtermofile, cu caracter mediteranean. Încă din anul 1961, Al. Buia și colaboratorii [4] au elaborat „Harta zonelor de vegetație din Oltenia”, de la Dunăre până la rama montană a Vâlcanului și Parângului, în vederea desfășurării „Celei de-a 3-a Consfătuiri de Geobotanică din Oltenia” și, în 1963, Al. Buia și C. Maloș [12] publică o lucrare referitoare la ocrotirea naturii în această regiune a țării, ambele lucrări menționând stațiunile cu ghimpe pădureț (*Ruscus aculeatus* L.) din Oltenia, inclusiv din nord-vestul județului Gorj (Pocruia). În lucrarea „Cotul cu aluni” din zona Tismana-Pocruia, C. Muică [7] semnalează de asemenea prezența ghimpelui pădureț într-o pădure dumbrăvită de *Quercus dalechampii*, *Fraxinus ornus*, *Corylus colurna*, *Tilia tomentosa*, *Sorbus torminalis*, *Cornus mas* și alte specii, în general mezoxerofite și subtermofile, fără a se menționa, din stațiunea respectivă prezența altor specii de cvercinee, precum cerul și stejarul.

2.METODA DE CERCETARE

Pentru evidențierea mediului cenotic în care au fost identificate tufele de *Ruscus aculeatus*, s-au efectuat ridicări fitocenologice, după metoda școlii fitosociologice floristice (Braun-Blanquet 1964). Pentru fiecare relevu s-a precizat altitudinea, expoziția, înclinarea, suprafața (300 sau 250 m²), gradul de acoperire și înălțimea pentru straturile arborescent, arbustiv și ierbos, în cazul arborilor au fost măsurate diametrele și s-a calculat diametrul mediu, iar speciile componente au fost evaluate prin indici, sub raportul abundenței-dominanței și respectiv al frecvenței locale. Pentru fiecare dintre speciile identificate s-au precizat de asemenea forma biologică, elementul floristic, precum și valorile indicilor ecologici L (lumina), T (temperatura), U (umiditatea) și R (reacția solului), după Sârbu et al. (2013) [1].

3.REZULTATE ȘI DISCUȚII

Pornind de la unele informații primite de la doamna profesoară de biologie Grecu Ioana de la Școala generală din comuna Bălești, județul Gorj, căreia îi mulțumim și pe această cale, în excursiile organizate de dânsa împreună cu elevii pe Dealurile Rasovei - Stroeștilor, delimitate la vest de Valea Jaleșului iar la est de pârâul Rasova, au fost identificate, în pădure, câteva tufe de ghimpe pădureț. Deplasarea noastră pe „Dealul La Fântână”, deasupra Văii Deacului, a condus la confirmarea informațiilor, deci la identificarea tufelor de *Ruscus aculeatus* într-un gârnițeto-ceret situat la o altitudine de cca. 350 m, pe un mic platou cu expoziție sud-vestică și o înclinare medie de cca 5°. Tipurile de sol întâlnite sunt preluvosoluri, luvosoluri, eutricambosoluri, luto-argiloase, compacte, frecvent pseudogleizate, formate pe sedimente lacustre argiloase, vizibile la limita sudică a dealului sub forma unor „gorgane”, denumite de localnici - „Gurguleu”, acesta fiind locul de unde aceștia se aprovizionează cu lut. Pe alocuri, pe expoziții sudice, apar suprafețe cu pseudorendzine tipice, puternic levigate [13]. Gârnițeto-ceretele au o largă răspândire pe versanții însoriți ai Dealului Colnic și ai dealurilor ce coboară spre cătunul Răcănelu sau linia veche de la acest cătun până la pârâul Rasova, panta respectivă, denumită Popastrata, având o înclinare pronunțată (circa 40°).

Ghimpele pădureț a fost identificat în câteva fitocenoze ale as. *Quercetum frainetto-cerris* Rudski 1949 (syn. *Quercetum frainetto-cerris* Georg. 1945) (Tabelul 1), în care speciile edificatoare - gârnița și cerul, își alternează dominanța asociindu-se cu alte specii lemnoase subtermofile, cum sunt mojdreanul (*Fraxinus ornus*), sorbul (*Sorbus torminalis*) sau arțarul tăăresc (*Acer tataricum*), gorunii (*Quercus dalechampii* și *Q. petraea*) fiind destul de slab reprezentați. Acoperirea stratului arborescent în fitocenozele analizate este relativ redusă (40–50%) iar stratul arbustiv, slab reprezentat (acoperire 20-30%) este dominat de puietii din regenerarea naturală mai activă a cerului, comparativ cu gârnița, remarcându-se și arbuști de asemenea cu caracter subtermofil - cornul (*Cornus mas*) sau clocoțișul (*Staphyllea pinnata*). Deși oscilează cu amplitudini ridicate, în funcție de măsura în care radiația incidentă ajunge la sol, în punctele mai luminate gradul de acoperire al stratului ierbos poate ajunge la 75-80%. Între speciile identificate, caracteristice alianței, ordinului și clasei din care face parte asociația analizată, le amintim pe *Asperula taurina*, *Potentilla micrantha*, *Scutellaria altissima*, *Tamus*

Ularu & Gurean: O nouă stațiune de *Ruscus aculeatus* L. în flora județului Gorj

communis, *Lychnis coronaria*, *Lathyrus venetus*, *Dianthus armeria*, *Lithospermum purpureocaeruleum*, *Fragaria viridis*, *Aremonia agrimonioides*.

Tabelul 1. *Ass. Quercetum frainetto-cerris* Rudski 1949 (*Syn. Quercetum frainetto-cerris* Georg. 1945)

Formă biol. ¹	Element floristic ¹	Numărul releveului		1	2	3	4	5	K	Valorile parametrilor ecologici ¹			
		Altitudinea [m]		350	340	350	350	350					
		Expoziția		SV	V	SV	SV	SV					
		Înclinarea [grade]		7	5	7	7	7					
		Acoperire [%]	strat arborescent	40	50	45	40	40					
			strat arbustiv	30	20	30	30	30					
			strat ierbos	25	80	15	25	75					
		Înălțime [m]	arbori	20	15	20	20	20					
			arbuști	3	2	3	3	3					
			ierburi	0,3	0,3	0,15	0,3	0,25					
Diametru mediu arbori [cm]		30	35	40	30	30							
Suprafața [m ²]		300	250	250	300	300							
0	1	2	3	4	5	6	7	8	L	U	T	R	
<i>Char. Ass</i>													
Ph	Balc	<i>Quercus frainetto</i>	1.2	1.2	3.5	1.2	1.2	V	7	6	3	7	
Ph	Submedit	<i>Quercus cerris</i>	2.4	3.5	+2	2.4	2.2	V	6	8	x	x	
<i>Cls. Quercetea pubescentis, Ord. Quercetalia pubescenti-petraeae, Al. Quercion frainetto</i>													
Ph	E med.-carp-balc.	<i>Quercus dalechampii</i>	+5	+4	+2	+5	+5	V	6	6	4	x	
Ph	Eur	<i>Quercus petraea</i>	+2	+	+	+	-	IV	6	5	5	x	
Ph	Submedit	<i>Quercus cerris</i> (juv.)	2.4	3.5	+5	2.5	1.5	V	6	8	x	x	
Ph	Balc	<i>Quercus frainetto</i> (juv.)	1.2	1.3	2.5	1.2	1.3	V	7	6	3	7	
Ph	Pont-pan-balc	<i>Chamaecytisus albus</i>	+2	-	+3	+	+	IV	6	6	4	7	
H	Centr eur-medit	<i>Aremonia agrimonioides</i>	+4	+3	+2	+2	-	IV	4	6	5	9	
G	Eur. centr.	<i>Lathyrus niger</i>	+1	-	+2	+2	-	III	5	6	4	x	
H	Euras	<i>Fragaria viridis</i>	+2	+3	+2	+2	+2	V	6	5	3	7	
H	Carp.-balc.	<i>Galium pseudaristatum</i>	+2	+1	-	+	-	III	4	5	5	5	
H	Euras	<i>Tanacetum corymbosum</i>	+	+	-	-	+	III	7	x	3	x	
T	Euras	<i>Torilis japonica</i>	+	+3	-	+	-	III	7	x	3	x	
H	Nord pen. balc.	<i>Asperula taurina leucanthera</i>	+2	+3	+2	-	+	IV	6	x	5	7	
H	Euras.cont.	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i>	+	+	-	+	-	III	6	6	3	7	
H	Eur. (excl. Nord)	<i>Calamintha sylvatica</i>	+2	+3	+2	-	+2	IV	6	6	4	7	
Ph	Balc.-pan.	<i>Chamaecytisus hirsutus leucotrichus</i>	+4	+2	-	-	+2	III	6	6	4	7	
H	Euras	<i>Cruciata glabra</i>	+3	+4	+2	-	-	III	7	6	5	6	
H	C. eur.-submedit.	<i>Potentilla micrantha</i>	+2	+2	+3	-	+	IV	5	6	4	7	
H	Eur.cent.-submed.	<i>Lithospermum purpureocaeruleum</i>	+	+2	+	+	-	IV	5	7	4	7	
<i>Ord. Fraxino orni - Cotinetalia</i>													
Ph	Pont.-medit	<i>Cornus mas</i>	+5	+5	+5	+	+	V	6	6	x	7	
Ph	Euras. cont.	<i>Acer tataricum</i>	+3	+5	+	+	-	IV	4	6	4	7	
Ph	Submedit.	<i>Fraxinus ornus</i>	+3	+4	+	+	-	IV	7	8	3	8	
G	Submedit.	<i>Dioscorea communis</i>	+2	+3	+	+	+	V	5	6	5	8	
H	Medit.	<i>Lychnis coronaria</i>	+	-	+	+	-	III	6	7	3	8	
T	Pont.-taur.-balc.?	<i>Dianthus armeria</i>	+	+	-	+	-	III	7	6	4	x	
H	C. eur.-submed.	<i>Festuca heterophylla</i>	+2	+	+3	-	+	IV	5	5	5	6	
H	V si centr. eur.	<i>Melittis melissophyllum</i>	+	+	-	+	-	II	5	6	4	7	
Ph	Eur. centr. si S	<i>Staphyllea pinnata</i>	+	-	+	-	-	II	7	6	5	7	
Ph	Atl.-medit.	<i>Sorbus domestica</i>	+	+	-	-	-	II	7	6	4	7	
G	Pont.-medit.	<i>Ruscus aculeatus</i>	+1	+1	+1	+	+2	V	6	8	3	8	

Ularu & Gurean: O nouă stațiune de *Ruscus aculeatus* L. în flora județului Gorj

Formă biol. ¹	Element floristic ¹	Numărul releveului					K	Valorile parametrilor ecologici ¹					
		1	2	3	4	5							
		Altitudinea [m]		350	340	350						350	350
		Expoziția		SV	V	SV						SV	SV
		Înclinarea [grade]		7	5	7						7	7
		Acoperire [%]	strat arborescent	40	50	45						40	40
			strat arbustiv	30	20	30						30	30
			strat ierbos	25	80	15						25	75
		Înălțime [m]	arbori	20	15	20						20	20
			arbuști	3	2	3						3	3
ierburi	0,3		0,3	0,15	0,3	0,25							
Diametru mediu arbori [cm]		30	35	40	30	30							
Suprafața [m ²]		300	250	250	300	300							
L	U	T	R										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
G	Pont.-medit	Lathyrus venetus	-	+4	+2	-	+2	III	4	6	5	7	
All. Lathyro hallersteinii - Carpinion													
Ph	Centr.eur.	Carpinus betulus (juv.)	+	+	+2	+	+	V	4	6	x	x	
H	Euras.	Stellaria holostea	+2	+	+2	-	-	III	5	6	5	6	
G	Centr.eur.	Carex pilosa	+2	+3	+	-	+	IV	4	x	5	5	
Ph	Eur	Ulmus minor	+2	-	+2	-	-	II	5	7	4	6	
Ph	Eur	Tilia cordata	-	+	+	+	+2	IV	7	x	x	x	
H	End.Carp. Rom.	Hepatica transsilvanica	+	-	+	-	-	II	4	4	5	5	
H	Pont.-medit.	Scutellaria altissima	+3	+2	-	-	-	II	6	6	x	x	
Cls. Carpino-Fagetea (Syn. Quercu-Fagetea); Ord. Fagetalia sylvaticae													
Ph	Eur.	Acer campestre	+3	+4	-	-	-	II	5	6	5	7	
Ph	Eur. centr. și de vest, Crimeea, Caucaz	Rubus hirtus	+4	+4	-	+	+2	IV	4	4	5	5	
Ph	Eur. (submedit.)	Ligustrum vulgare	1,5	+4	+4	-	-	III	6	6	x	7	
Ph	Centr. eur.	Clematis vitalba	+	+	+	-	-	III	7	6	5	7	
Ph	Eur	Pyrus pyraeaster	-	+	+1	-	-	II	6	6	x	x	
Ph	Eur.	Euonymus europaeus	+	+2	+	-	-	III	6	x	5	7	
Ph	Submedit.	Prunus avium	+	-	+2	-	-	II	6	6	5	x	
Ph	Centr.eur.	Sorbus torminalis	-	+	+	-	-	II	7	6	4	7	
H	Euras(submed.)	Brachypodium sylvaticum	+2	+3	+2	+	+	V	4	x	5	7	
H	Circ.	Geum urbanum	+3	+3	-	-	-	II	4	x	5	x	
H	Euras.	Viola reichenbachiana	+2	+2	+2	-	-	III	4	x	5	x	
H	Euras.	Carex digitata	+3	+4	-	+	+2	IV	3	5	4	5	
H	Centr. eur.	Dactylis polygama	+2	+2	-	-	+	III	5	6	5	7	
Ph	Euras.	Crataegus monogyna	+4	+4	+3	-	+	IV	7	x	4	x	
H	Euras.	Ranunculus ficaria	-	1,5	+3	-	-	II	6	5	6	5	
H-Ch	Euras.	Glechoma hederacea	-	+3	+5	+	-	III	6	6	6	x	
H	Circ.	Poa nemoralis	+2	+3	+4	+2	+3	V	5	x	5	5	
G	Euras.	Galium odoratum	-	+2	+2	-	-	II	2	x	5	x	
H	Euras.	Sanicula europaea	-	+2	+2	-	-	II	4	x	5	x	
H	Eur.	Pulmonaria officinalis	+	-	+	+	-	III	5	6	5	7	
H	Centr. eur.-balc.	Euphorbia epithymoides	-	+	+	+	-	III	6	x	3	x	
H	Medit.	Melissa officinalis	-	+2	+	-	-	II	6	2	4	x	
G	Euras.	Polygonatum odoratum	-	+4	+3	-	-	II	4	x	4	x	
H	Euras.	Viola mirabilis	+	-	+	-	-	II	4	6	4	7	
G	Subend. (Carp.)	Crocus banaticus	+	+2	+	+	+	V	4	5	5	x	
H	Centr. eur.-submedit.	Melica uniflora	+3	+	+2	-	-	III	3	6	5	7	
G	Eur.cent. și sud	Scilla bifolia	+	-	+2	-	-	II	5	x	6	x	
H	Centr.și sud-est eur.	Festuca drymeja	+2	+3	-	-	-	II	3	5	7	5	
G	Eur.	Cephalanthera damasonium	+	+	-	-	-	II	2	x	4	x	

Ularu & Gurean: O nouă stațiune de *Ruscus aculeatus* L. în flora județului Gorj

Formă biol. ¹	Element floristic ¹	Numărul releveului					K	Valorile parametrilor ecologici ¹					
		1	2	3	4	5							
		Altitudinea [m]		350	340	350						350	350
		Expoziția		SV	V	SV						SV	SV
		Înclinarea [grade]		7	5	7						7	7
		Acoperire [%]	strat arborescent	40	50	45						40	40
			strat arbustiv	30	20	30						30	30
			strat ierbos	25	80	15						25	75
		Înălțime [m]	arbori	20	15	20						20	20
			arbuști	3	2	3						3	3
ierburi	0,3		0,3	0,15	0,3	0,25							
Diametru mediu arbori [cm]		30	35	40	30	30							
Suprafața [m ²]		300	250	250	300	300							
		L	U	T	R								
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Ph	Eur.	<i>Rosa canina</i>	+2	+	-	+	-	III	8	x	4	x	
G	Euras. cont.	<i>Carex praecox</i>	+	+2	-	-	-	II	9	6	3	x	
H	Circ.	<i>Luzula pilosa</i>	+	+	-	-	-	II	2	5	x	5	
Ph	Eur.	<i>Corylus avellana</i>	+	-	+	-	-	II	6	5	x	x	
G	Eur.	<i>Corydalis solida</i>	+3	+4	+2	-	-	III	3	6	5	7	
<i>Varia</i>													
G	Euras. (submedit.)	<i>Carex caryophyllea</i>	+2	+2	-	-	-	II	8	6	4	x	
Ht-H	Euras.	<i>Alliaria petiolata</i>	+2	+4	-	-	-	II	5	6	5	7	
T-H	Euras.	<i>Moehringia trinervia</i>	-	+	+	-	-	II	4	x	5	x	
G	Pont.-pan.-balc.	<i>Doronicum hungaricum</i>	+	+	-	-	-	II	5	6	3	7	
H	Centr. eur.-submedit.	<i>Teucrium montanum</i>	+	-	+	-	-	II	8	5	4	7	
H	Euras.	<i>Poa angustifolia</i>	+	+	-	-	-	II	9	6	3	7	

Note: Data și locul releveilor: 1,3 - 16.05.2005, La Fântână; 2 - 3.08.2005, deasupra Poieniței; 4,5 - 15.09.2005, Dealul La Fântână.¹ - după Sârbu, Ștefan, Oprea 2013 [16]

Din cercetările noastre [9] a rezultat că în Dealurile Rasovei, la nord de localitățile Tămășeștii de Sus și Bălești (sectorul vestic), pădurile aparțin cel mai adesea as. *Quercetum frainetto - cerris* Rudski 1949 (syn. *Quercetum frainetto-cerris* Georg. 1945) și as. *Carpino-Quercetum roboris* - Borza 1941. Rareori, pe versanți nordici, în văi umbroase, mai rezistă pâlcuri de fag cu *Festuca drymeja* - as. *Festuco drymejae-Fagetum* - Morariu și colaboratorii (1968).

Din analiza spectrului formelor biologice (Figura 1) se observă că ponderea revine hemicriptofitelor (45.7%) urmate de fanerofite (33.3%), ceea ce este firesc în cazul unor comunități vegetale de pădure. Geofitele, care includ și ghimpele pădureț (*Ruscus aculeatus* L.) dețin și ele un procent relativ important (17.3%), unele dintre acestea aparținând florei prevernale sau vernale - *Scilla bifolia*, *Corydalis solida* ș.a. În privința proporției diferitelor elemente floristice, așa cum era de așteptat, fondul de bază revine speciilor europene (Eur.), Central-europene (Euc.) și eurasiatice (Euras.) care cumulează 67% iar speciile balcanice (Balc.), carpato-balcanice (Carp.-Balc.) și Pontice-Panonic-Balcanice (Pont.-pan.-balc.) înregistrează 20,3%. Având în vedere influențele climatice mediteraneene în teritoriul studiat, speciile submediteraneene (Submedit.) și mediteraneene (Medit.) reprezintă 10,1%. Elementele circumpolare (Circ.) sunt slab reprezentate (3.8%), ca și speciile endemice (End.Carp.Rom.) și subendemice (Subend.) dintre care au fost identificate doar *Hepatica transsilvanica* și respectiv *Crocus banaticus*.

Analiza valorilor factorilor ecologici evidențiază, din perspectiva luminii (Figura 3a), predominarea speciilor relativ exigente față de acest factor, fapt explicabil dată fiind consistența rărită sau chiar brăcuiță a arboretelor în care a fost identificat *Ruscus aculeatus*, caracterizată și ea ca

Ularu & Gurean: O nouă stațiune de *Ruscus aculeatus* L. în flora județului Gorj

specie sciadofită - heliosciadofită. Din punct de vedere al temperaturii (Figura 3b) numărul cel mai mare de specii înregistrează indexul 5 - specii de zone temperate, din regiuni deluroase, submontane, fiind însă bine reprezentate și speciile montane dar și cele euriterme (valoarea indexului x). Valorile indicelui umidității (Figura 3c) relevă predominarea speciilor de soluri revene-jilave (index 6), bine drenate, fiind însă foarte bine reprezentate și speciile eurihidre (indice x) iar în ceea ce privește reacția solului se remarcă pe de-o parte preferința pentru solurile neutre (de la slab acide la slab alcaline) (index 7) dar se regăsesc aproape în aceeași proporție și speciile eurionice (index x).

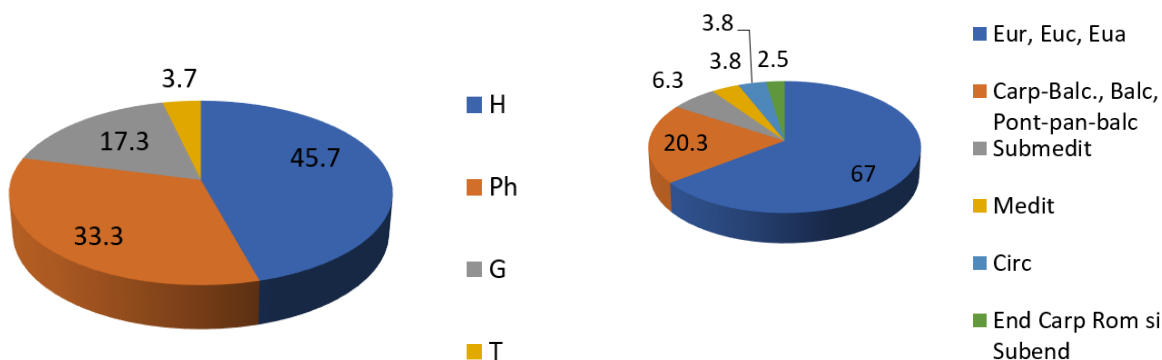

Figura 1. Spectrul formelor biologice. Legendă: H- hemicriptofite; Ph-fanerofite; G-geofite; T-terofite

Figura 2. Spectrul elementelor floristice

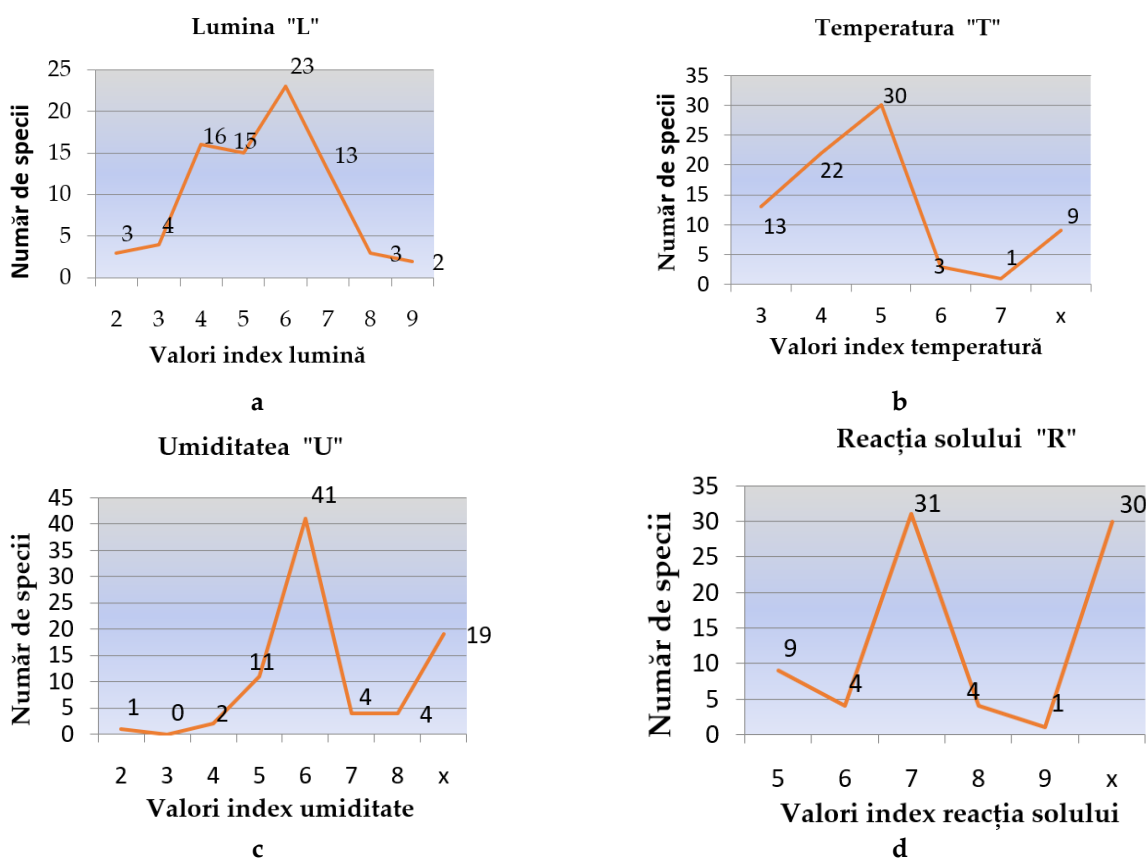

Figura 3. Valorile indicilor ecologici pentru as. *Quercetum frainetto-cerris* - Rudski 1949 (syn. *Quercetum frainetto-cerris* Georg. 1945)

4. CONCLUZII

Identificarea unei noi stațiuni de *Ruscus aculeatus* pe teritoriul județului Gorj, mai exact pe Dealurile Rasovei - Dealul „La Fântână”, sperăm că va contribui la perpetuarea acestei specii protejate, în contextul amenințărilor reprezentate în principal de utilizarea sa în realizarea de aranjamente florale, aspectul său decorativ fiind datorat în principal filoclațiilor (ramuri lățite, metamorfozate, cu aspect de frunze și funcție asimilatoare) sempervirente dar și valențelor medicinale, rizomul fiind utilizat ca diuretic sau în tratarea artritelor. Mediul cenotic în care vegetează *Ruscus aculeatus* este reprezentat de păduri de gârniță și cerceapă aparțin as. *Quercetum frainetto-cerris* Rudski 1949 (syn. *Quercetum frainetto-cerris* Georg. 1945).

MATERIALE SUPLIMENTARE

Nu este cazul.

FINANȚARE

Această lucrare nu a fost finanțată din exteriorul organizației.

MULȚUMIRI

Mulțumim doamnei profesoare Grecu Ioana, care a activat ca profesoară de biologie la Școala generală din comuna Bălești (jud. Gorj), în prezent pensionară.

CONFLICT DE INTERESE

Autorii nu declară niciun conflict de interese.

ANEXE

Nu este cazul.

REZUMAT EXTINS – EXTENDED ABSTRACT

Title in English: A new site with *Ruscus aculeatus* in the flora of Gorj County.

Introduction: *Ruscus aculeatus*, a species with sporadic presence in Romania, is protected as a monument of nature and also included in the Red list of vascular plants of our country, sometimes as an endangered species, threatened with extinction, sometimes only as a rare species, included also in Annex 5 of Habitats Directive.

Materials and methods: The cenotic environment in which *Ruscus aculeatus* grows was analysed by phytocenological surveys according the method of floristic phytocenological school (Braun-Blanquet 1964). The species of the analysed phytocoenoses were evaluated by indices, according to the ratio of abundance-dominance and local frequency. For each identified species, the biological form, the floristic element, as well as the values of ecological indices L (light), T (temperature), U (humidity) and R (soil reaction) were specified.

Results and discussion: *Ruscus aculeatus* was identified in some phytocoenoses of association *Quercetum frainetto-cerris* Rudski 1949 (syn. *Quercetum frainetto-cerris* Georg. 1945), localized on “La Fântână” Hill, above Deacului Valley, on a plateau with an average slope of 5°, at about 350 m altitude. In the floristic composition of analysed

Ularu & Gurean: O nouă stațiune de *Ruscus aculeatus* L. în flora județului Gorj

phytocoenoses, in addition to edifying species - *Quercus frainetto* and *Quercus cerris*, we have also identified other subthermophilic species such as *Fraxinus ornus*, *Sorbus torminalis* and *Acer tataricum*. The coverage degree of tree layer is low (40-50%), the shrub layer is even less represented, but the grass layer reaches sometimes a coverage degree around 75 - 80%, including characteristic species for the alliance, the order and the class of which the mentioned association is a part, such as *Asperula taurina*, *Potentilla micrantha*, *Scutellaria altissima*, *Tamus communis*, *Lychnis coronaria*, *Lathyrus venetus*, *Dianthus armeria*, *Lithospermum purpureocaeruleum*, *Fragaria viridis*, *Aremonia agrimonioides*.

Conclusion: By the identification of this new site of *Ruscus aculeatus* in Gorj County, we hope that we will contribute to the perpetuation of species, in the context in which it is threatened by its use in floral arrangements, the decorative appearance being due to evergreen phylloclads, but also to its medicinal values.

Keywords: *Ruscus aculeatus*, Protected species, Flora of Gorj County

BIBLIOGRAFIE

1. Sârbu I., Ștefan N., Oprea A., 2013: Plante vasculare din România. Determinator ilustrat de teren. Ed. Victor B Victor, București, 1320 p., ISBN 978-606-8149-08-0.
2. Boșcaiu N., Coldea Gh., Horeanu C., 1994: Lista roșie a plantelor dispărute, periclitate, vulnerabile și rare din Flora României. Ocrot. Nat. med. înconj., t. 38, nr. 1, București, 45-56.
3. Oltean M., Negrean G., Popescu A., Roman N., Dihoru G., Sanda V., Mihăilescu S., 1994: Lista roșie a plantelor superioare din România. În „Studii, sinteze, documentații de ecologie”, vol. I, Institut. de Biol., Acad. Română, București, pag. 13-46.
4. Buia A., Păun M., Maloș C., Olaru M., 1961: Ghid geobotanic pentru Oltenia. S.S.N.G. Craiova, România, 46 pagini și hărți.
5. Cârțu M., 1969: Materiale pentru flora și vegetația bazinului hidrografic al Amaradiei. *Analele Univ. Craiova*, Biol.- Șt. Agr., Seria III-a, vol I, (XI), 37-44.
6. Georgescu C.C., Morariu I., 1948: Monografia stejarilor din România. I.C.E.F., Nr. 2, București, Tipografia Universul, 25 pagini text și planșe.
7. Muică C., 1980: Rezervația forestieră „Cotul cu aluni” jud. Gorj. *Ocrotirea Naturii*, t. 24, 1, București, România, 43-48.
8. Popescu G., 1988: Phytocoenological considerations on the *Quercus cerris* L. and *Quercus frainetto* Ten. forests of Oltenia. *Revue Roum. Biol.*, Série Biol. Vég., Tom 33, nr. 2, București, 75-91.
9. Ularu P., Gurean D.M., 1998: O insulă de stejari termofili în nordul Olteniei (jud. Gorj). *Conf. Naț. de Prot. Med.*, Brașov, Univ. „Transilvania” din Brașov, 385-391.
10. Coldea Gh., Indreica A., Oprea A., 2015: Les associations végétales de Roumanie, Tome 3 Les associations forestières et arbustives, în Coldea Gh. (editor), Presa Universitară Clujeană & Accent, Cluj-Napoca, 281 p., ISBN 978-973-595-790-2.
11. Maloș C., 1972: Contribuții la ecologia și protecția alunului turcesc (*Corylus colurna* L.) în Oltenia. *Insp. Cult. Gorj*, Tg.-Jiu, România, 43-48.
12. Buia A., Maloș C., 1963: Ocrotirea naturii în Oltenia, Craiova, România, 39 p.
13. Roșu A., 1976: Subcarpații Olteniei dintre Motru și Gilort. Ed. Acad., București, 153 p.

Ularu & Gurean: O nouă stațiune de *Ruscus aculeatus* L. în flora județului Gorj

14. Maloș C., 1995: Rarități floristice din rezervațiile botanice ale Olteniei. Conf. Naț. de Prot. Med., Brașov, Univ. „Transilvania” din Brașov, 278-282.
15. Roman N., 1974: Flora și vegetația din sudul Podișului Mehedinți, Ed. Acad., București, 222 p.
16. Boșcaiu N., 1971: Flora și vegetația Munților Țarcu, Godeanu și Cernei. Edit. Acad. R.S.R, București, România, 494 p.